

Hamlet

- Autor: William Shakespeare
- Literární žánr: tragédie
- Literární druh: drama
- Časoprostor: přelom 14. a 15. století; Dánský hrad Elsinor
- Kontext autorovy tvorby (v jakém období působil): 16. a 17. století // Renesance
- Kompozice: chronologická (5 dějství)

Životopis autora

- Významný anglický básník a dramatik
- Psal hlavně komedie a divadelní hry
- Spolumajitel divadla Globe, po jeho vyhoření se vrátil do rodného města
- Zemřel v den svých narozenin ve svém rodném městě
- Klíčová postava evropského dramatu a humanismu
- Jeho díla zdůrazňují lidskou opravdovost a mravní integritu
- Další dílo: Hamlet

Formální znaky

- Drama napsané ve formě divadelní hry.
- Obsahuje dialogy mezi postavami a je určeno k inscenaci na divadelních jevištích.
- Hra rozdělena do pěti jednání (tradiční pro Shakespeara).
- Veršovaný text je často používán pro dialogy mezi postavami.
- Hra obsahuje mnoho monologů.

Postavy

- Hamlet – dánský princ, spravedlivý, chytrý.
- Claudius – bratr zavražděného krále, zákeřný.
- Gertruda – Hamletova matka, vnitřně rozpolcená.
- Horatio – Hamletův přítel, čestný a spravedlivý.
- Polonius – králův komoří, podlézavý, otec Ofélie.

Jazykové prostředky

- Spisovný, místy nespisovné a archaické výrazy, řečnické otázky.

Témata: Hamletova pomsta za vraždu vlastního otce, kterou spáchal Hamletův strýc

Motivy: Touha po moci, chtíč pomsty, úvahy o lidském životě a existenci

Tropy a figury

- Epiteton – smutek malovaný
- Synekdocha – bez srdce tvář
- Personifikace – výplod času; žár a jiskra její mohou doznat změny
- Metafora – v samém jádru lásky doutná knot

Obsah díla

Dánský král zemřel za podivných okolností. Na hradbách hradu Elsinor se zjevuje jeho duch, který svému synovi Hamletovi prozradí, že ho zavraždil Hamletův strýc a králův bratr Claudius. Ten nalil královi během spánku do ucha jed a díky svatbě s královnou se z něj stal

nový král Dánska. Hamlet chce svého otce pomstít a aby zmátl své okolí, předstírá šílenství. Aby se ujistil o vinně svého strýce, s pomocí kočovných herců zinscenuje divadelní představení, jehož děj přesně zobrazuje otcovu vraždu, čímž vyděsí Claudia. Důležitým momentem je smrt nejvyššího komořího a Claudiova přívržence Polonia, otce Hamletovi milované Ofélie. Hamlet ho náhodně zabije, když Polonius stojí za závěsem v ložnici královny a naslouchá. Claudius se chce Hamleta zbavit, proto ho posílá spolu s bývalými spolužáky do Anglie. Hamlet tuší léčku, zmocní se tajně dopisu, v němž se žádá o jeho smrt, a pozmění ho. Výsledkem je, že jsou zabiti jeho dva společníci, Claudiovi špehové. Hamlet se vrací do Anglie, kde se na hřbitově setkává se svým přítelem Horaciem a hrobníky, kteří právě vykopávají hrob pro Ofélii, jež se z nešťastné lásky k Hamletovi pomátla a utopila. V tu dobu se z Francie vrací Oféliin bratr Leartes, aby pomstil otcovu smrt, je však využit Claudiem. Dojde k souboji mezi ním a Hamletem. Ačkoliv se Hamletovi podaří zvítězit, je zraněn Leartovým otráveným rapírem a pomalu umírá. Před smrtí stihne zabít krále a je svědkem matčiny smrti, když vypije pohár otráveného vína původně určeného pro něj. V poslední chvíli také zabraňuje sebevraždě Horatia, neboť je jediným svědkem schopným objasnit celý tragický příběh.

Kontext autorovy tvorby

Renesance – Myšlenkový směr označující snahu o obrození společnosti podle antických ideálů. Renesance = znovuzrození (z antiky). Rozvíjí se v Itálii koncem 14. století. Důraz na vzdělání a poznání. Čerpá z antiky. Mnoho přírodních a astrologických objevů. Důvěra v lidský rozum – církve nemá vždy pravdu. Objev knihtisku a knihy se šíří rychleji.

Další autoři působící v tomto období (16. a 17. století)

- Miguel de Cervantes – Don Quijote
- Francis Bacon – Filosof a esejista